
Kva slags Oslo-mål er det som spreier seg på Austlandet?

Oversyn:

- Det er det folkelege talemålet i Oslo ('austkantmålet') som spreier seg til målføra langs Oslofjorden.
 - Det finst ingen døme på at standardtalemålet ('vestkantmålet') har nokon direkte påverknad på utviklinga i austlandsmålføra utanfor Oslo.
 - Talemålsformer spreier seg ned i gjennom eit hierarki med standardtalemålet på toppen og bygdemåla på botnen.
-

1 Dialektendringar på Austlandet

- (1) Oslo-målet spreier seg på Austlandet (Vikør 1999). Men kva for eit Oslo-mål?
- (2) Er det 'standardtalemålet' ('vestkantmålet', 'danna daglegtale', 'standard austnorsk', 'tala bokmål')?
- (3) Eller er det 'folkemålet' ('austkantmålet', 'bymålet')?
- (4) Og korleis spreier det seg? Direkte – eller gjennom andre talemål?

2 Eksisterande hypotesar

- (5) Standardtalemålet spreier seg direkte til alle målføre (Mæhlum 2007b, 2009).
- (6) Det er folkemålet som spreier seg utetter på Austlandet (Dalene 1947, Hanssen 1977, Bull 1980, Torp 1988).
- (7) Det skriftlege bokmålet spreier seg gjennom media til målføra (Jahr 2007).
- (8) Målføra gjennomgår interne endringar (Sandøy 1985, Skjekkeland 2000).

3 Hypotesar eg avviser

- (9) Talemålet i Oslo spreier seg ikkje direkte til alle målføre, for sosiolingvistiske granskingar viser at talemål spreier seg i steg frå store byar til mindre byar, og so frå mindre byar til landsbygda (Steinsholt 1964, Trudgill 1974, Foldvik 1979).
- (10) Mål endrar seg når folk talar i hop, ikkje gjennom media (Dahlstedt 1970, Bjørkum 1974, Trudgill 1974, Foldvik 1979).
- (11) Det finst ingen døme på at målføra på Austlandet gjennomgår interne endringar (Vikør 1999).

Hypotesar som står att:

- (12) Det er standardtalemålet eller folkemålet som spreier seg på Austlandet.

4 Kva har hendt i Oslo?

- (13) I Oslo har standardtalemålet hatt stor påverknad på folkemålet (Larsen 1907, Alnæs [1963], Jahnsen 2001, 2002):
 - Standardtalemålet \longrightarrow Folkemålet
- (14) Mange meiner at påverknaden går bae vegar (Bull 1980, Papazian 1987, 2001, Opsahl og Røyneland 2009, Mæhlum og Røyneland 2012):
 - Standardtalemålet \longleftrightarrow Folkemålet
- (15) Påstanden om at folkemålet påverkar standardtalemålet byggjer i hovudsak på at ungdomar brukte 'folkemålsformer' oftare enn gamle gjorde i TAUS-undersøkinga (Hanssen 2002) på 1970-talet.
- (16) Men:
 - Larsen (1907) fann radt det same fleire generasjonar tidlegare, so denne skilnaden kan ha meir med ein generasjonsmotsetnad enn ei språkending å gjera.
 - Desse folkemålsformene har alltid eksistert i standardtalemålet (Jahnsen 2001, 2002), so det er ikkje sikkert at folkemålet har noko med dette å gjera.
- (17) Endringa kjem heller av at 'uformell lågstil' har vorte akseptert i fleire samanhengar enn før, og det er ei generell sosiokulturell endring i Noreg som ikkje berre rår språket.

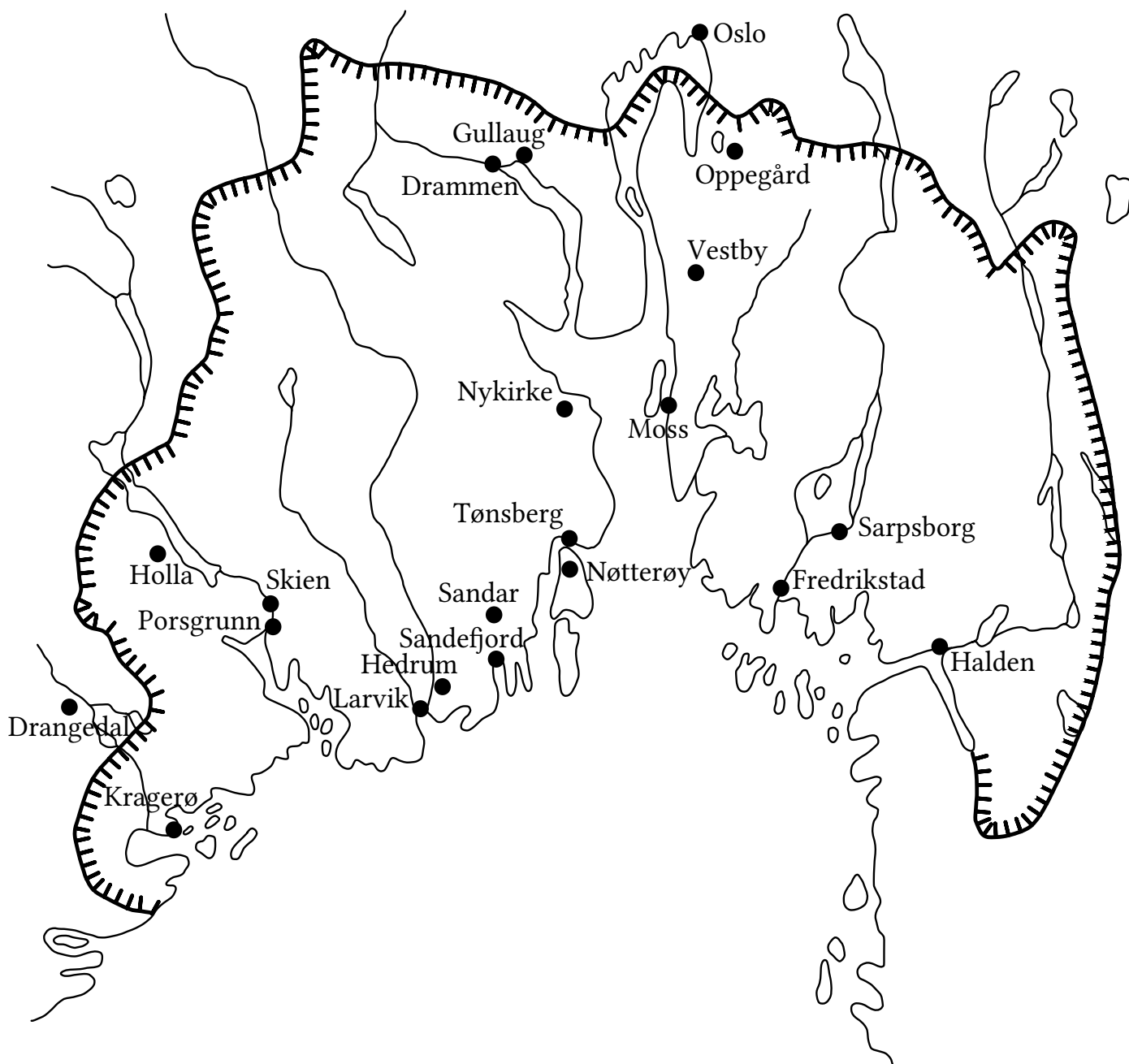
5 Litteratur om talemålsendringar i vikkværsrk

- (18) Dei vikkværske målføra er ikkje med i gjennomgangen til Vikør (1999).
- (19) Eg har difor sett nærare på dei endringane som er skildra i litteraturen om talemålsendringar i dei vikkværske målføra.

5.1 Kjelder og kart

Stad	Kjelde
Drangedal	Voje 1979
Kragerø	Seim 1977, 1981
Holla	Gjermundsen 1978, 1982
Porsgrunn	Smith 1968
Skien	Bjellås 2001
Grenland	Dalene 1947
Larvik	Dybvik 1994, Lindbekk 2000
Hedrum	Steinsholt 1964, 1972
Sandefjord	Dahl 2002a,b, Jensen 2006
Sandar	Spilde 1969
Nøtterøy	Maagerø 1978, 1981, 1983
Tønsberg	Gulbrandsen 1975, 1977
Nykirke	Broch 1943
Gullaug	Elseth 1982
Drammen	Andersen 1982, Kristiansen 1995a,b, 1996
Oppegård og Vestby	Aasen 2004
Moss	Sørensen 1998
Sarpsborg	Bjørnemyr 1985
Fredrikstad	Lund 2006, Imrik 2011
Halden	Hult 2008

Tabell 1: Litteraturliste for språkendringar i vikkværsrk

Figur 1: Det vikværske målområdet
(basert på Endresen 1990)

5.2 Funn

- (20) Bygdemåla legg seg etter det næraste bymålet (Broch 1943, Dalene 1947, Steinsholt 1964, 1972, Spilde 1969, Trudgill 1974, Gjermundsen 1978, 1982, Foldvik 1979, Voje 1979).
- (21) For bymåla er det usemje:
- Dei vikværske bymåla vert påverka av standardtalemålet (Steinsholt 1964, 1972, Spilde 1969, Seim 1977, 1981, Maagerø 1978, 1981, 1983, Elseth 1982, Lund 2006).
 - Dei vert påverka av folkemålet (Dybvik 1994, Sørensen 1998, Bjellås 2001, Aasen 2004).

(22) Kven har rett?

6 Gjennomgang av talemålsendringar i vikkværsks

6.1 Frå *a/æ* til *ə* i trykklette stavingar

Kategori	Tradisjonelle former	Nye former	Døme
m.pl.ub.	-æ <i>r</i>	-ə <i>r</i>	<i>hestæ<i>r</i></i> → <i>hestə<i>r</i></i>
m.pl.b.	-anə	-ənə	<i>hestanə</i> → <i>hestənə</i>
komp.	-æ <i>rə</i>	-ə <i>rə</i>	<i>styggæ<i>rə</i></i> → <i>styggə<i>rə</i></i>
superl.	-ast(<i>ə</i>)	-əst(<i>ə</i>)	<i>styggast(<i>ə</i>)</i> → <i>styggəst(<i>ə</i>)</i>
nom.agent.	-æ <i>r</i>	-ə <i>r</i>	<i>bākæ<i>r</i></i> → <i>bākə<i>r</i></i>
pres.sv.v.	-æ <i>r</i>	-ə <i>r</i>	<i>kastæ<i>r</i></i> → <i>kastə<i>r</i></i>
pres.part.	-anə(<i>s</i>)	-ənə(<i>s</i>)	<i>ķōranə(<i>s</i>)</i> → <i>ķōrənə(<i>s</i>)</i>

Tabell 2: Morfologiske endingar i vikkværske bymål

(Maagerø 1978, 1981, 1983, Seim 1981, Andersen 1982, Sørensen 1998, Bjellås 2001, Aasen 2004, Lund 2006, Hult 2008, Imrik 2011)

- (23) Alle er samde om at dei nye formene med *ə* kjem frå standardtalemålet (Maagerø 1978, Seim 1981, Andersen 1982, Lund 2006).
- (24) Men både standardtalemålet og folkemålet har *ə* her (Larsen 1907, Western 1921, Alnæs [1963], Jahnsen 2001, Western [1977]).
- (25) Kva er det mest sannsynlege opphavet?
- (26) Trykklett *a* vert aldri bytta ut med *ə* dersom folkemålet òg har *a* (jf. Sørensen 1998).

Kategori	Vikkværsks	Folkemål	Standardtalemål
f.sg.b	- <i>a</i>	- <i>a</i>	-ən (- <i>a</i>)
n.pl.b	- <i>a</i>	- <i>a</i>	-ənə
pret.sv.v	- <i>a</i>	- <i>a</i>	-ət

Tabell 3: Vikkværske endingar som ikkje endrar seg

(Seim 1977, 1981, Maagerø 1978, 1981, 1983, Elseth 1982, Kristiansen 1995a,b, 1996, Sørensen 1998, Lindbekk 2000, Dahl 2002a,b, Aasen 2004, Lund 2006, Hult 2008)

- (27) Det tyder på at dei nye formene med *ə* ikkje kjem frå standardtalemålet, men frå folkemålet.

6.2 Frå *-anə* til *-a* i hankjønn fleirtal

- (28) *hestanə* → *hesta* (Maagerø 1978, Andersen 1982, Lindbekk 2000, Aasen 2004).
- (29) Endinga på *-a* finst ikkje i standardtalemålet (Jahnsen 2001, Western [1977]).
- (30) Endringa kjem frå folkemålet (Andersen 1982).

6.3 Frå *hūsər – hūsənə* til *hūs – hūsa*

Kategori	Gruppe I	Gruppe II		Gruppe I
n.pl.ub.	<i>dȳr</i>	<i>hūsər</i>		<i>dȳr</i> <i>hūs</i>
n.pl.b.	<i>dȳ́ra</i>	<i>hūsənə</i>	→	<i>dȳ́ra</i> <i>hū́sa</i>

Tabell 4: Fleirtal av einstava inkjekjønnsord i vikkværske bymål

(Smith 1968, Gulbrandsen 1975, 1977, Bjørnemyr 1985, Dybvik 1994, Lindbekk 2000)

- (31) Folkemålet i Oslo gjekk gjennom den same utviklinga tidleg på 1900-talet (Larsen 1907, Alnæs [1963], Målføresynopsisen).
- (32) Standardtalemålet har utvikla seg annleis.

Kategori	Gruppe I	Gruppe II		Gruppe I	Gruppe II
n.pl.ub.	<i>dȳr</i>	<i>hūs ~ hūsər</i>		<i>dȳr</i>	<i>hūs</i>
n.pl.b.	<i>dȳ́rənə</i>	<i>hūsənə</i>	→	<i>dȳ́rənə</i>	<i>hū́sənə ~ hūsənə</i>

Tabell 5: Fleirtal av einstava inkjekjønnsord i standardtalemålet

(Knudsen 1856, Bennett 1881, Western 1921, Alnæs 1925, Storstenvik 2007)

- (33) Vikkværsk og folkemålet har mist gruppe II, men standardtalemålet har halde på bae gruppene.
- (34) Vikkværsk og folkemålet har mist endinga *-ənə*, som er den einaste endinga standardtalemålet har (Bjerke 1966, Jahnsen 2001, Western [1977]).
- (35) Endringa i vikkværsk kjem difor frå folkemålet.

6.4 *vintæn* og *sykkæn*

Kategori	Tradisjonell vikkærsk		Ny vikkærsk	
m.sg.ub.	<i>vintær</i>	<i>sykkæl</i>	<i>vintær</i>	<i>sykkæl</i>
m.sg.b.	<i>vintæn</i>	<i>sykkælñ</i>	<i>vintæn</i>	<i>sykkæn</i>

Tabell 6: Bunden form av hankjønnsord på *-ær* og *-æl* i vikkærsk
(Gulbrandsen 1975, 1977, Dybvik 1994)

- (36) Både standardtalemålet og folkemålet hadde fyrst *vintæn* (Larsen 1907, Alnæs 1925), men no har bae *vintæn* (Kristoffersen 2000). Me veit ikkje kva mål som fekk denne endinga fyrst.
- (37) I standardtalemålet er former som *sykkæn* stilistiske og avgrensa til visse ord (Papazian 1984). I folkemålet er dei vanlege i alle ord (Vanvik 1975).
- (38) Det nye vikkærske systemet kjem frå folkemålet (Gulbrandsen 1975, Papazian 1984, Dybvik 1994).

6.5 Bortfall av jamvekt

Kategori	Tradisjonell vikkærsk		Ny vikkærsk	
Verb	<i>såva</i>	<i>vågø</i>	<i>såvø</i>	<i>vågø</i>
Substantiv	<i>dråpa</i>	<i>låvø</i>	<i>dråpø</i>	<i>låvø</i>

Tabell 7: Jamvekt i vikkærsk

(Gulbrandsen 1975, 1977, Maagerø 1978, 1981, 1983, Elseth 1982, Kristiansen 1995a,b, 1996, Sørensen 1998, Aasen 2004, Lund 2006)

- (39) Standardtalemålet har ikkje noko jamvektssystem (Bjerke 1966, Bull 1980), so alle er samde om at denne endringa i vikkærsk må koma frå standardtalemålet (Gulbrandsen 1975, Maagerø 1978, 1983, Lund 2006).
- (40) Men folkemålet i Oslo har òg mist jamvektssystemet (Larsen 1907, Alnæs [1963], Jahnsen 2001, Løken 2001).
- (41) Kva er det mest sannsynlege opphavet for bortfallet av jamvekta i vikkærsk?
- (42) Vikkærsk har gått gjennom eit mellomsteg der endinga *-a* vart mindre vanleg i verb enn i substantiv.

Kategori	Fyrst	Mellomsteg	No
Verb	<i>sāva</i>	<i>sāvə</i>	<i>sāvə</i>
Substantiv	<i>drāpa</i>	<i>drāpa</i>	<i>drāpə</i>

Tabell 8: Avviklinga av jamvekt i vikkværsks
(Knudsen 1924, Dalene 1947, Spilde 1969, Gulbrandsen 1975, 1977)

- (43) Det same mellomsteget fanst i folkemålet tidleg på 1900-talet (Larsen 1907).
- (44) Måten jamvektssystemet i vikkværsks har vorte avvikla på tyder difor på påverknad frå folkemålet.

6.6 Trykk i framanord

Tradisjonell vikkværsks	Ny vikkværsks
<i>diskutēra</i>	<i>diskutē'ra</i>
<i>staš`son</i>	<i>stašōn'</i>
<i>ben`sin</i>	<i>bensin'</i>

Tabell 9: Trykk i framanord i austvikkværsks
(Elseth 1982, Kristiansen 1995a,b, 1996, Aasen 2004, Lund 2006, Hult 2008)

- (45) Det tradisjonelle folkemålet i Oslo gjer som vikkværsks og flytter trykket til fyrste stavinga i framanord (Larsen 1907), men det gjer ikkje standardtalemålet (Brekke 1881, Alnæs 1925).
- (46) Somme har difor meint at endringa i vikkværsks lyt koma frå standardtalemålet (Lund 2006).
- (47) Men folkemålet har gått igjennom same utviklinga som vikkværsks (Larsen 1907, Alnæs [1963], Jahnsen 2001, Løken 2001).
- (48) Det er difor uråd å prova kvar denne endringa kjem ifrå.

6.7 Oppsummering av talemålsendringar i vikkværsks

Opphav	Talemålsendring (etter bolks)					
	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6
Standardtalemål						✓
Folkemål	✓	✓	✓	✓	✓	✓

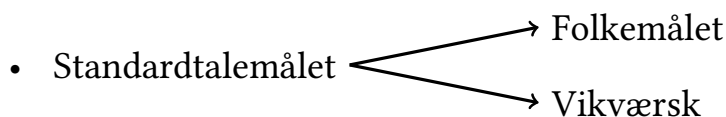
Tabell 10: Opphav til talemålsendringar i vikkværsks

7 Opphav i tilfelle med formlikskap

- (49) Korleis skal ein avgjera kva opphavet er i tilfelle der den nye forma i vikkværske sam-svarar både med standardtalemålet og folkemålet (bolk 6.6)?
- (50) Mæhlum meiner at i slike tilfelle med formlikskap er det standardtalemålet som er kjelda, for di standardtalemålet har ‘prestisje’ (Mæhlum 2007a,b, 2009).
- (51) Men det vert ein uturvande komplisert (og usannsynleg) modell at vikkværske vert på-verka av standardtalemålet berre når det er formlikskap mellom standardtalemålet og folkemålet, men vert påverka av folkemålet i alle andre tilfelle (jf. tabell 10).
- (52) Den greiaste (og mest sannsynlege) forklåringa er difor at vikkværske vert påverka av folkemålet i *alle* høve.

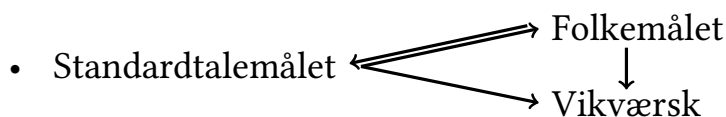
8 Modellar for språkpåverknad på Austlandet

Mæhlum 2007b, 2009:

- (53) Det finst ingen døme på at standardtalemålet påverkar vikkværske. Modellen kan av-visast.

Bull 1980, Papazian 1987, 2001:

- (54) Det finst ingen døme på at standardtalemålet påverkar vikkværske. Påverknaden frå folkemålet på standardtalemålet er anten minimal eller ikkje-eksisterande. Modellen kan avvisast.

Stausland Johnsen (17. oktober 2014):

- Standardtalemålet \rightarrow Folkemålet \rightarrow Vikkværsk bymål \rightarrow Vikkværsk bygdemål

- (55) Påverknaden går i éi retning gjennom eit slags hierarki.

9 Konklusjon

- (56) Folkemålet i Oslo er kjelda til talemålsendringar i dei vikkværsk målføra.

- (57) Det finst ingen teikn til at standardtalemålet har nokon direkte påverknad på vikkværsks.
- (58) Drag frå standardtalemålet kjem inn i vikkværsks berre ved at standardtalemålet påverkar folkemålet fyrst, som i sin tur påverkar vikkværsks.

Referansar

- Alnæs, Ivar. 1925. *Norsk uttaleordbok*. 2. utg. Utgitt av Bymålslaget. Oslo: H. Aschehough & Co. (W. Nygaard).
- Alnæs, Karsten. [1963]. *Hovedlinjer av Oslo-dialektens utvikling i det siste hundreåret*. Hovedoppgave. [Oslo]: [Universitetet i Oslo].
- Andersen, Birger Alfred. 1982. Målet til ungdomsskoleelever i Drammen og Lier. *Talatrusten*, 16–22.
- Bennett, T. 1881. *Selection of phrases for tourists travelling in Norway*. Red. av Johan Storm. 4. utg. Christiania: H. Tønsberg's Printing-office.
- Bjellås, Petter. 2001. "Ganske breitt, men greit!" Ei sosiolingvistisk undersøking av dialektbruk og språkhaldningar i Grenland. Hovudfagsoppgåve i nordisk språk og litteratur. Oslo: Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap. Universitetet i Oslo.
- Bjerke, André. 1966. *Dannet talesprog*. Oslo: Riksmålsforbundet.
- Bjørkum, Andreas. 1974. *Generasjonsskilnad i indresognsmål. Talemålet i industribygdi Årdal og dei fire næraste jordbruksbygdene*. Skrifter frå Norsk Målførearkiv 30. Oslo: Universitetsforlaget.
- Bjørnemyr, Tore. 1985. «Jæ syns sasjbårdialektä ær så støgg jæ se». En sosiolingvistisk analyse av talemålet i Sarpsborg. Hovedoppgave. [Oslo]: Institutt for nordisk språk og litteratur. Universitetet i Oslo.
- Brekke, K. 1881. Bidrag til dansk-norskens lydlære. *Indbydelsesskrift til den offentlige examen i juni og juli 1881 ved Aars og Voss's latin- og realskole*. Kristiania: W. C. Fabritius, 1–66.
- Broch, Olaf. 1943. Fra Vestfoldmålene. Litt om Nykirke og Horten. *Maal og Minne* (3–4), 165–174.
- Bull, Trygve. 1980. *Språket i Oslo*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.
- Dahl, Marianne. 2002a. *Talemålstrategier blant barn og unge i Sandefjord*. Hovedoppgave i nordisk språk og litteratur. [Oslo]: Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap. Universitetet i Oslo.
- . 2002b. Talemålstrategier blant barn og unge i Sandefjord. *Språklig Samling* 43(3–4): 16–26.
- Dahlstedt, Karl-Hampus. 1970. *Massmedierna och språket*. Skrifter utgivna av Nämnden för svensk språkvård 41. Läromedelsförlagen Svenska Bokförlaget.
- Dalene, Halvor. 1947. Bymål og bygdemål i ytre delen av Telemark fylke. *Maal og Minne*, 85–114.
- Dybvik, Mette. 1994. *Larvik-målet: en dialektologisk og sosiolingvistisk analyse*. Hovedfagsoppgave i nordisk språk og litteratur. [Oslo]: Institutt for nordistikk og litt. vit. Universitetet i Oslo.
- Elseth, Berit Brenden. 1982. *Talespråk og normer. Ei sosiolingvistisk undersøking av talemålet til en del barn og ungdommer i Lier*. Hovedoppgave. [Oslo]: Institutt for nordisk språk og litteratur. Universitetet i Oslo.
- Endresen, Rolf Theil. 1990. Vikkværsk – målet i Østfold, Vestfold, Grenland og Nedre Buskerud. *Den store dialektboka*. Red. av Ernst Håkon Jahr. Oslo: Novus, 89–99.
- Foldvik, Arne Kjell. 1979. Endring av uttale og spredning av ny uttale. Generasjonsskilnader i Brunlanes, Vestfold. *Språk og samfunn. Bidrag til en norsk sosiolingvistik*. Red. av Jo Kleiven. Oslo: Pax, 138–150.
- Gjermundsen, Arne Johan. 1978. Litt om variasjonsmønster i Holla-målet. *Språkling samling* 19(4): 8–10, 21–22.
- . 1982. *Variasjonsmønster i Holla-målet. En språksosiologisk og språkgeografisk undersøkelse*. Norske studiar 1. Oslo: Novus.
- Gulbrandsen, Per P. 1975. *Nye drag i Tønsbergs bymål*. Språklig hovedoppgave. [Oslo]: Institutt for nordisk språk og litteratur. Universitetet i Oslo.
- . 1977. Hvor går de øst-norske bymåla? *Språklig Samling* 18(1): 14–17.
- Hanssen, Eskil. 1977. Vanlig osломål. *Språklig Samling* 18(2): 9, 15–16.
- . 2002. Talemålsundersøkelsen i Oslo (TAUS) – et tilbakeblikk. *Språklig Samling* 43(3–4): 11–15.
- Hult, Ida Elisabeth. 2008. *Språk og lokal tilhørighet. Om talemålsutviklinga hos ungdom i Halden*. Masteroppgave i nordisk språk og litteratur. [Kristiansand]: Institutt for nordisk og mediefag. Universitetet i Agder.

- Imrik, Vemund. 2011. ”Jæ bruker’n når jæ trenger’n”. *Fredrikstad-dialekt blant noen utvalgte ungdommer i Plankebyen*. Masteroppgave i nordisk språkvitenskap. [Oslo]: Institutt for lingvistiske og nordiske studier. Universitetet i Oslo.
- Jahnsen, Vanja. 2001. *Øst og vest for elva. En sosiolingvistisk undersøkelse av talemålet i Oslo*. Hovedfagsoppgave i nordisk språk og litteratur. [Oslo]: Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap. Universitetet i Oslo.
- . 2002. Øst og vest for elva. På vei mot ett oslomål? *Språklig Samling* 43(3-4): 27-31.
- Jahr, Ernst Håkon. 2007. Bruk av omgrepa ’standardtalemål’, ’normalisering’ og ’knot’ for å skildre språktilhøva i Noreg i dag. *Å sjå samfunnet gjennom språket. Heidersskrift til Helge Sandøy på 60-årsdagen 14.06.2007*. Red. av Gunnstein Akselberg og Johan Myking. Oslo: Novus, 93-98.
- Jensen, Iselin Hegdahl. 2006. *Språkholdninger i Sandefjord. En kvantitativ sosiolingvistisk undersøkelse av språkholdninger og språkbruk blant unge i Sandefjord*. Masteroppgave i nordisk språk. [Oslo]: Institutt for lingvistiske og nordiske studier. Universitetet i Oslo.
- Knudsen, K. 1856. *Haandbog i dansk-norsk Sproglære*. Kristiania: J. Chr. Abelsted.
- Knudsen, Trygve. 1924. Om Tønsbergs bymål. *Festskrift til Amund B. Larsen. På hans 75-års fødselsdag 15. desember 1924*. Kristiania: H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard), 130-142.
- Kristiansen, Elsa. 1995a. *Holdninger til vikværsk. En kvantitativ analyse av skoleelevers holdninger til noen trekk i drammensdialekten*. Hovedfagsoppgave i nordisk språk og litteratur. [Oslo]: Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap. Universitetet i Oslo.
- . 1995b. Drammensernes holdninger til eget talemål. *Språklig Samling* 36(3): 13-15.
- . 1996. En kvantitativ språkholdningsundersøkelse i Drammen. *Norskraft* 90: 8-29.
- Kristoffersen, Gjert. 2000. *The phonology of Norwegian*. The phonology of the world’s languages. Oxford: Oxford University Press.
- Larsen, Amund B. 1907. *Kristiania bymål. Vulgærsproget med henblik på den utvungne dagligtale*. Utgit av Bymålslaget. Kristiania: Cammermeyers boghandel.
- Lindbekk, Jon Olav. 2000. ”Støvler eller pælær?” *En sosiolingvistisk analyse av språkholdninger og språkbruk blant unge i Larvik*. Hovedoppgave i nordisk språk og litteratur. [Kristiansand]: Institutt for nordisk og mediefag. Høgskolen i Agder.
- Lund, Christian. 2006. ”Vi sier ikke Freksta, vi sier Freiksta”. *En variasjons- og endringsstudie av bymålet i Fredrikstad*. Masteroppgave i nordisk, særlig norsk språkvitenskap. [Oslo]: Institutt for lingvistiske og nordiske studier. Universitetet i Oslo.
- Løken, Anne. 2001. ”litt kjukkere språk da”. *Varietetsinndeling og intraindividuell variasjon med utgangspunkt i talemålet i Oslo*. Hovedoppgave i nordisk språk og litteratur. [Oslo]: Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap. Universitetet i Oslo.
- Mæhlum, Brit. 2007a. *Konfrontasjoner. Når språk møtes*. Oslo: Novus.
- . 2007b. Rune Røsstad: *Språkoppfatningar og språkendring*. Dr.art.-disputas ved Høgskolen i Agder, 11. februar 2006. Annenopponent professor Brit Mæhlum, Universitetet i Trondheim (NTNU). *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* 25(2): 233-247.
- . 2009. Standardtalemål? Naturligvis! En argumentasjon for eksistensen av et norsk standardtalemål. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* 27(1): 7-26.
- Mæhlum, Brit og Unn Røyneland. 2012. *Det norske dialektlandskapet. Innføring i studiet av dialekter*. Cappelen Damm akademisk.
- Maagerø, Eva. 1978. *En språksosiologisk undersøkelse av talemålet til en del barn og ungdom på Nøtterøy*. Hovedoppgave. [Oslo]: Institutt for nordisk språk og litteratur. Universitetet i Oslo.
- . 1981. Nøtterøymålet – en språksosiologisk undersøkelse. *Språklig Samling* 22(1): 3-8.
- . 1983. Nøtterøy-målet – «riksmål med noen slengär og litt sleiv». *Språk i variasjon. Fem studier i språksosiologi*. Red. av Eskil Hanssen og Kjell Ivar Vannebo. Oslo: Novus, 31-54.
- Målføresynopsisen*. URL: <http://www.edd.uio.no/perl/search/search.cgi?appid=145&tabid=2165>.
- Opsahl, Toril og Unn Røyneland. 2009. Osloungdom – født på solsiden eller i skyggen av standardtalemålet? *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* 27(1): 95-120.
- Papazian, Eric. 1984. Dokka med snabern. *Maal og Minne* (3-4), 223-237.
- . 1987. Bymåla og utviklingstendensene i norsk talemål i dag. *Språklig Samling* 28(3): 10-18.
- . 2001. Bygdemål, bymål og bokmål i Oslo-området. *Språklig Samling* 42(1-2): 8-18.
- Sandøy, Helge. 1985. *Norsk dialektkunnskap*. 2. utg. Oslo: Novus.

- Seim, Tone. 1977. *Talemålsvarianter i Kragerø. En studie i forholdet mellom dialekt og normalmål i et østnorsk småbysamfunn*. Hovedoppgave i norsk. [Bergen]: Nordisk institutt. Universitetet i Bergen.
- . 1981. *Kragerø-dialekten*. Kragerø.
- Skjekkeland, Martin. 2000. *Dialektutviklinga i Noreg dei siste 15 åra. Drøfting og analyse*. Skriftserien 67. Kristiansand: Høgskolen i Agder.
- Smith, Bjørn Gunnar. 1968. *Trekk vesentlig av bøyningssystemet i Porsgrunnsmålet i det 20. århundre*. Hovedoppgave. [Oslo]: [Universitetet i Oslo].
- Spilde, Ivar. 1969. *Svake og sterke verb i Sandarmålet. Generasjonsmotsetninger*. Hovedfagsoppgave i nordisk, språklig linje. [Oslo]: [Universitetet i Oslo].
- Steinsholt, Anders. 1964. *Målbryting i Hedrum*. Skrifter frå Norsk Målførearkiv 19. Universitetsforlaget.
- . 1972. *Målbryting i Hedrum. 30 år etter*. Skrifter frå Norsk Målførearkiv 26. Oslo: Universitetsforlaget.
- Storstenvik, Helene. 2007. *Tonemutvikling i oslodialekten. I lys av analogi, trykkforhold og frekvens*. Masteroppgave i lingvistik. [Oslo]: Institutt for lingvistiske og nordiske studier. Universitetet i Oslo.
- Sørensen, Marita. 1998. *Vi snakkæ'ke 'dialekt i Moss! En sosiolingvistisk undersøkelse av språkvaner hos mos-singer*. Hovedfagsavhandling. [Bergen]: Nordisk institutt. Universitetet i Bergen.
- Torp, Arne. 1988. «Hu skøyt høl i huet». Noen tanker om «udanna østnorsk». *Språklig Samling* 29(4): 6–9.
- Trudgill, Peter. 1974. Linguistic change and diffusion: description and explanation in sociolinguistic dialect geography. *Language in Society* 3(2): 215–246.
- Vanvik, Arne. 1975. En detalj i Oslodialekten. *Maal og Minne* (1–2), 65–66.
- Vikør, Lars S. 1999. Austlandsmål i endring. *Austlandsmål i endring. Dialektar, nynorsk og språkhaldningar på indre Austlandet*. Red. av Turid Kleiva, Ingeborg Donali, Trygve Nessel og Helen Øygarden. Utgjeve i samarbeid med Austmannalaget. Oslo: Det norske samlaget, 13–48.
- Voje, Hans Kristian. 1979. *Drangedalsmålet sett frå en sosiolingvistisk synsvinkel*. Hovedoppgave. [Oslo]: Instituttet for nordisk språk og litteratur. [Universitetet i Oslo].
- Western, Aug. 1921. *Norsk riksmåls-grammatikk. For studerende og lærere*. Kristiania: H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard).
- Western, Knut. [1977]. *a-endinger i Oslo-mål*. Talemålsundersøkelsen i Oslo (TAUS) 5. [Oslo]: Universitetet i Oslo. Institutt for nordisk språk og litteratur.
- Aasen, Anita. 2004. *Språklig nivellering i Oslo-regionen. Ungdommers valg av språklige varianter i Follo*. Hovedfagsoppgave i nordisk språk og litteratur. [Oslo]: Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap. Universitetet i Oslo.